

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УНІВЕРСИТЕТ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ»
ЧЕРКАСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ

ФІНАНСОВО-КРЕДИТНА СИСТЕМА УКРАЇНИ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ І ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

**МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ ТА АСПІРАНТІВ**

11 квітня 2019 року

Черкаси 2019

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УНІВЕРСИТЕТ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ»
ЧЕРКАСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ

**ФІНАНСОВО-КРЕДИТНА СИСТЕМА УКРАЇНИ
В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ
І ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**МАТЕРІАЛИ
ХVІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
СТУДЕНТІВ ТА АСПІРАНТІВ**

11 квітня 2019 року

Черкаси

УДК 336(477)

Ф-59

Відповідальна за випуск:

д.е.н., доцент Пантелєєва Н. М.

Ф-59 ФІНАНСОВО-КРЕДИТНА СИСТЕМА УКРАЇНИ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ І ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та аспірантів, м. Черкаси, 11 квітня 2019 р. / ЧННІ ДВНЗ «Університет банківської справи». — Черкаси, 2019. — 431 с.

Збірник висвітлює результати наукових досліджень студентської молоді, аспірантів і молодих вчених з проблемних питань і шляхів досягнення стратегічних пріоритетів розвитку банківської системи України, викликів і загроз цифрової економіки для України, трансформації системи фінансових відносин, практики менеджменту, обліково-аналітичного забезпечення господарської діяльності підприємств, соціально-гуманітарних та правових вимірів як чинників забезпечення стійкого економічного зростання національної економіки в умовах інтеграційних і глобалізаційних процесів, поширення процесів цифровізації.

Для науковців, практиків, викладачів вищих навчальних закладів, аспірантів і здобувачів економічних спеціальностей, а також широкого кола читачів.

Погляди, висловлені в публікаціях, є виключно позицією авторів.

© Автори текстів, 2019
© ЧННІ ДВНЗ «Університет банківської справи», 2019

ЗМІСТ

СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ І ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ	11
<i>Безносюк О.</i> Удосконалення та впровадження банківських інновацій в Україні.....	11
<i>Бельдій О.</i> Сучасні тенденції розвитку кредитного ринку в Україні.....	14
<i>Білоус Т.</i> Перспективні напрямки удосконалення управління витратами банку.....	17
<i>Вовчановська С.</i> Сучасна організація антикризового управління в банку.....	19
<i>Войцехівська С.</i> Фінансова безпека банківської системи України.....	22
<i>Восковець С.</i> Стан іпотечного кредитування та перспективи розвитку в Україні.....	24
<i>Ганженко Т.</i> Управління ліквідністю банку як складова його фінансової стійкості.....	27
<i>Гореча В., Сегелин А.</i> Вплив рекомендацій Базеля III на банківську систему.....	30
<i>Дікалов І.</i> Сучасні тенденції формування ресурсів банків.....	33
<i>Домуз О.</i> Нетипові форми зайнятості у банківському секторі України.....	35
<i>Затворницький К.</i> Конкурентоспроможність банків України в умовах євроінтеграції.....	37
<i>Іванюк К., Родіонова Е.</i> Шахрайство з використанням банківських платіжних карток.....	40
<i>Кабенгеле Г.</i> Іноземні інвестиції як необхідна умова розбудови України.....	43
<i>Касіч Н.</i> Банківське мікрокредитування малого підприємництва в Україні.....	46
<i>Клімова О.</i> Теоретико-методичні підходи до тлумачення поняття «фінансовий потенціал банку».....	49
<i>Коваленко Я.</i> Іноземні банки в банківській системі України.....	52
<i>Кошельник І., Лашкевич С.</i> Нетрадиційні банківські продукти.....	54
<i>Куліш Р.</i> Загрози фінансової безпеки банку.....	57
<i>Лисенко І.</i> Аналіз основних інструментів депозитної політики АТ КБ «Приватбанк».....	59
<i>Литвиненко О.</i> Вплив довіри населення на фінансову безпеку системно важливих банків України.....	62
<i>Марканич Т., Хитра Н.</i> Напрями розвитку банківської системи України в процесі фінансової глобалізації.....	65
<i>Овчіннікова В.</i> Особливості формування та управління ресурсною базою банку в умовах економічної нестабільності.....	68

<i>Олексієнко І.</i> Управління фінансовою діяльністю банківської установи.....	70
<i>Пипа Н.</i> Організація та управління фінансами банку.....	73
<i>Пошелюзна Т.</i> Система управління кредитним ризиком банку.....	76
<i>Розанов В.</i> Основи антикризового управління в комерційному банку.....	78
<i>Романчук С.</i> Платіжні картки та їх значення в системі безготівкових розрахунків.....	81
<i>Русіновська Т.</i> Проблеми та перспективи розвитку діяльності державних банків в Україні.....	83
<i>Сідельніков Е.</i> Управління фінансовою стійкістю банку.....	86
<i>Склярєнко В.</i> Проблеми кредитно-інвестиційної діяльності банків України.....	89
<i>Сокурєнко Ю.</i> Роздрібний банківський бізнес: класичні підґрунтя та сучасні тренди.....	92
<i>Ткачук Н.</i> Управління стійкістю банківської системи з позицій синергетичного підходу.....	95
<i>Хоружий С.</i> Моделі регулювання і нагляду за діяльністю фінансових установ.....	98

РОЗВИТОК ФІНАНСОВИХ ВІДНОСИН ЯК ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ 102

<i>Білик В.</i> Problems of development of small enterprise in Ukraine and ways of their overcome.....	102
<i>Блашко М.</i> Стан інфляційних процесів в Україні.....	103
<i>Гайович В.</i> Теоретична концептуалізація поняття «Фінансовий механізм».....	106
<i>Гарбар В.</i> Фактори, що впливають на розмір власного капіталу банку....	109
<i>Грицай Д.</i> Ризики банківського проектного фінансування та методи управління ними.....	111
<i>Гриценко К., Косенко Д.</i> Фінансові ресурси домогосподарств Черкаської області: сучасний стан та тенденції.....	114
<i>Гузєла І.</i> Методика аналізу фінансових результатів діяльності страховиків України.....	117
<i>Демич Г.</i> Фінансове планування діяльності сучасного підприємства.....	119
<i>Дідєнко С.</i> Організаційно-економічний механізм безпеки діяльності банків на ринку похідних фінансових інструментів.....	122
<i>Добрянська І.</i> Сутність фінансової стійкості страхової компанії та фактори впливу на неї.....	125
<i>Дрига Д.</i> Впровадження податку на виведений капітал для стимулювання економічного зростання.....	128
<i>Душейко П., Лукишина А.</i> Ринок праці в Україні: аналіз показників та основні проблеми.....	131
<i>Жук М.</i> Зміст та особливості страхового менеджменту ризиків в аграрній сфері.....	134

<i>Зубко Л.</i> Впровадження системи збалансованих показників як інноваційного інструменту підвищення фінансової стійкості підприємства.....	137
<i>Колосова В.</i> Сучасні аспекти антикризового менеджменту на підприємствах України.....	140
<i>Колодня А.</i> Управління бізнес-процесами страховика.....	143
<i>Компанієць В.</i> Основні елементи управління фінансами страхових компаній.....	145
<i>Корідзе В.</i> Використання big data при організації антикризового управління на підприємствах.....	148
<i>Косюч Р.</i> Особливості визначення справедливої вартості акцій компанії на основі мультиплікаторів.....	150
<i>Кот М., Душейко П.</i> Міграція в Україні: її вплив на платіжний баланс та соціально-економічні наслідки.....	153
<i>Кривда Н.</i> Управління активами підприємства в системі антикризового менеджменту.....	156
<i>Лебідь Є.</i> Роль банків в організації житлового іпотечного кредитування.....	159
<i>Литвиненко О.</i> Методи діагностики фінансового стану з метою здійснення антикризового менеджменту на підприємстві.....	162
<i>Нечипоренко А.</i> Аналіз розвитку інвестиційного ринку України.....	164
<i>Підкуйко М.</i> Проблеми залучення іноземних інвестицій в Україну.....	167
<i>Руденко Є.</i> Фінансове забезпечення сільськогосподарських підприємств.....	169
<i>Рясько Р.</i> Інвестиційний клімат країни, як запорука фінансової міцності держави.....	171
<i>Синельник Я.</i> Сучасні методи аналізу фінансового стану підприємства.....	174
<i>Стрілець А.</i> Шляхи підвищення фінансової стійкості страхових компаній.....	177
<i>Тверезовська О.</i> Фінансова інклюзія як драйвер забезпечення фінансової безпеки України.....	178
<i>Ткаченко А.</i> Інвестування в альтернативні джерела енергії в Україні.....	181
<i>Троян Я.</i> Деякі аспекти оцінки та перспектив співпраці МВФ з Україною.....	184
<i>Цегельний О.</i> Фінансовий аналіз в системі комплексної діагностики інвестиційної привабливості підприємства.....	186
<i>Чайкін О.</i> Фактори управління фінансовою стійкістю підприємств.....	189
<i>Чмир М.</i> Інновації фінансування малого і середнього підприємництва.....	191
<i>Шевченко Р.</i> Новітні джерела інвестиційної підтримки інноваційної діяльності підприємств.....	194

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ
МЕНЕДЖМЕНТУ..... 197**

<i>Богів Р.</i> Управління кадровими ризиками в сучасних умовах.....	197
<i>Діляєва Є., Здор А.</i> Маркетинговий менеджмент та його місце в системі управління підприємством.....	199
<i>Долиненко Д.</i> Сучасні інформаційні системи менеджменту на підприємстві.....	202
<i>Єніфанова М.</i> Маркетинговий аналіз та його значення в діяльності підприємства.....	205
<i>Кирилова Е.</i> Технології добору персоналу на посади в державній службі.....	207
<i>Коваль Д.</i> Специфіка мотивації та стимулювання працівників освітніх закладів.....	210
<i>Поковба В.</i> Особливості управління людськими ресурсами у державній установі.....	212
<i>Прутіян В.</i> Сучасні технології прийняття управлінських рішень.....	215
<i>Троян Я.</i> Управління організаційними змінами: переваги та недоліки.....	217
<i>Харченко А.</i> Особливості управління персоналом сільськогосподарських підприємств.....	219
<i>Харченко Ю.</i> Ринкові технології інноваційного менеджменту.....	221
<i>Холодний Я.</i> Організація діяльності підприємства на засадах інноваційного маркетингу.....	224
<i>Яблонська А.</i> Прихований маркетинг як дієвий інструмент досягнення поставлених цілей підприємства.....	227

**СУЧАСНІ АСПЕКТИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ПІДПРИЄМСТВ 230**

<i>Анциут Ю.</i> Оцінка фінансових інвестицій у вітчизняних та міжнародних нормативних актах.....	230
<i>Вара Л.</i> Аналіз витрат виробництва як інструмент забезпечення ефективного управління підприємством.....	233
<i>Головко М.</i> Облік, аналіз і контроль розрахунків з постачальником і підрядником.....	236
<i>Динда К.</i> Класифікація біологічних активів як об'єктів сільськогосподарської діяльності.....	239
<i>Жаворонкова М.</i> Методичні підходи до діагностики та забезпечення фінансової стабільності підприємства.....	241
<i>Кононенко Л.</i> Оптимізація грошових потоків підприємств.....	245
<i>Кормаченко Л.</i> Консервація основних засобів. Особливості обліку.....	248

<i>Кузьменко А.</i> Особливості організації та нарахування заробітної плати при вахтовому методі роботи.....	250
<i>Кульчицька Д.</i> Застосування дискримінантного аналізу в управлінні запасами підприємства.....	252
<i>Мусюра В.</i> Інформаційне забезпечення економічного аналізу.....	255
<i>Наталич І.</i> Теоретичні аспекти аналізу ефективності використання основних засобів.....	258
<i>Наталич І.</i> Резерв сумнівних боргів: необхідність його створення та використання.....	261
<i>Павленко Л.</i> Теоретичні аспекти аналізу ефективності використання матеріальних ресурсів підприємства.....	264
<i>Парахоня Н.</i> Обліково-аналітичне забезпечення в управлінні суб'єктами господарювання.....	267
<i>Піщана С.</i> Фінансова звітність за міжнародними стандартами: особливості складання та подання.....	270
<i>Садовнича С.</i> Відображення доходів кредитних спілок в обліку та звітності.....	273
<i>Терех О.</i> Сучасні методи управління фінансовими ризиками суб'єктів господарювання.....	276
<i>Ткаченко Ю.</i> Особливості відображення в обліку дебіторської заборгованості як фінансового активу.....	279
<i>Шарай А.</i> Методологічні розбіжності в обліку основних засобів у вітчизняній і міжнародній практиці.....	282

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ ТА ПРАВОВІ ВИМІРИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ 285

<i>Байдаченко М., Кравченко Н.</i> Особливості завдання кримінального провадження.....	285
<i>Безугла О., Компанієць В.</i> Правова характеристика примусових заходів медичного характеру.....	287
<i>Білоус І., Маліцький Д.</i> Наслідки порушення права інтелектуальної власності.....	290
<i>Братко Я., Заєленець О.</i> Система поділу влади в Україні.....	293
<i>Вдовіченко Р., Кравець І.</i> Державне регулювання інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств: досвід США для України.....	295
<i>Вельгуш І., Майстренко Ю., Полудень А.</i> Україна та ЄС у сфері захисту прав людини.....	298
<i>Веремієнко Р., Дронов С., Лисенко В.</i> Органи національної поліції як суб'єкт запобігання корупції.....	301
<i>Галич Д., Кугот А., Лопаревич О.</i> Специфіка порушень прав людини в Україні.....	303
<i>Гвоздинський А., Лазорін А., Туренко В.</i> Проблеми застосування прав людини четвертого покоління.....	306

<i>Гриник В., Хавронич М., Харченко Р.</i> Значення для України хартії основних прав європейського союзу.....	308
<i>Грошева О., Добролежа І.</i> Парадигма захисту прав людини у вітчизняному законодавстві, судовій практиці та правоохоронній діяльності.....	311
<i>Гудзь Р., Дишлева М.</i> Регулювання економічної безпеки держави.....	314
<i>Дрянова Л., Кузьменко Т.</i> Гармонізація законодавства України та ЄС у сфері захисту прав трудящих-мігрантів.....	317
<i>Заварикіна Н., Келеман С.</i> Правосвідомість громадян як основа правової культури України.....	320
<i>Зінов'єва А., Єрмоленко Ю.</i> Приватне і публічне право.....	323
<i>Зінченко Ю., Могила І.</i> Право власності.....	325
<i>Колпаченко К., Лисак М.</i> Психологічні аспекти правоохоронної діяльності.....	327
<i>Кропивко В., Михайлова М.</i> Особливості розслідування замаскованих вбивств.....	329
<i>Магдалюк А., Попов О.</i> Розвиток громадянського суспільства в Україні за сучасних умов.....	331
<i>Мартиненко О., Рубан М.</i> Проблематика прогалин у праві та способи їх усунення.....	334
<i>Матвієнко Т.</i> Кримінально-правова характеристика самовільного присвоєння владних повноважень або звання службової особи (ст. 353 КК).....	337
<i>Помазан А.</i> Результати анкетування студентів про стан фізичного виховання у Харківському навчально-науковому інституті Державного вищого навчального закладу «Університет банківської справи».....	340
<i>Пшенова А.</i> Основні ознаки засад кримінального провадження в Україні.....	343
<i>Рімаві Д., Чижикова С.</i> Етико-правові засади оподоткування і кредитування у мусульманському світі.....	345
<i>Троян Я.</i> Історичні аспекти виникнення облікової діяльності.....	348

ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА: ВИКЛИКИ І МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ УКРАЇНИ

351

<i>Атіскова А.</i> Основні проблеми впровадження інноваційних цифрових технологій комерційними банками України.....	351
<i>Гмиря О., Тупота О.</i> Застосування смарт-технологій на прикладі «розумної» теплиці.....	353
<i>Гончар Ю.</i> Вплив цифрової економіки на фінансову безпеку України....	356
<i>Гореча В., Сегелин А.</i> E-banking як нова модель інтегрованої банківської діяльності.....	359
<i>Демченко Л., Мішенко О.</i> Розвиток цифрової економіки в Україні.....	362
<i>Здор А.</i> Технологія блокчейн та можливості її застосування.....	365

<i>Каспров М.</i> Вплив цифровізації на фінансову стабільність банку.....	368
<i>Культенко В.</i> Проблеми та перспективи становлення цифрової економіки України.....	371
<i>Лядецький В.</i> Бази даних для BIG DATA.....	374
<i>Лядецький В.</i> Розробка лендинг-пейдж резюме.....	378
<i>Малініна А.</i> Переваги та недоліки цифровізації в банківській сфері.....	380
<i>Марканич Т., Хитра Н.</i> Смарт-перстень як один з механізмів безконтактної оплати.....	383
<i>Масик І.</i> Використання ІТ-інструментів у продажі банківських продуктів і послуг.....	386
<i>Мурований О.</i> Модернізація системи управління ризиками у вітчизняних банках під впливом процесів цифровізації.....	389
<i>Панченко А.</i> Цифрові технології фінансового посередництва.....	392
<i>Петренко Т.</i> Забезпечення конкурентних переваг банку в умовах цифровізації.....	394
<i>Поліщук Р.</i> Інноваційна інфраструктура ринку платіжних послуг.....	397
<i>Романовська Л.</i> Smart-контракти: питання регулювання та впровадження у фінансовій сфері.....	400
<i>Романчук С.</i> Світова міжбанківська система SWIFT.....	403
<i>Семеняка В.</i> Альтернативні джерела фінансування малого та середнього бізнесу.....	405
<i>Сидоренко Т.</i> Проблемні аспекти криптовалютних інвестицій.....	409
<i>Скиба В.</i> Краудінвестинг як новий інноваційний інструмент для розвитку бізнесу.....	411
<i>Терещенко В., Шульга З.</i> Обчислення лізингового платежу шляхом написання програми «Лізинговий калькулятор» на мові програмування JavaScript.....	414
<i>Ткаченко І.</i> Тенденції розвитку цифрової економіки на сучасному етапі.....	416
<i>Третьяк С.</i> Погляд на блокчейн з позиції теорії баз даних.....	419
<i>Усенко Ю.</i> Стратегічне управління в банку в умовах цифровізації банківського сектору.....	422
<i>Шабаш Є.</i> Цифрова трансформація бізнесу України.....	425
<i>Шевченко І.</i> Впровадження цифрових технологій в управління діловою активністю та платоспроможністю підприємства.....	428

Крім того зміцненню фінансової стійкості сприятиме рейтингова система оцінки страхових компаній України, яка побудована не лише на абсолютних показниках діяльності вітчизняних страхових компаній, а й на порівняльних, відносних показниках. В основу цієї системи покладено шкалу оцінок, яка складається з 4 груп показників: 1) абсолютні показники діяльності; 2) показники платоспроможності; 3) показники ділової активності; 4) показники фінансової стійкості. Загальна кількість показників становить близько 90. На основі отриманого рейтингу страховик може переглянути фінансово-інвестиційну і страхову діяльність з метою підвищення фінансової стійкості [3].

Список використаних джерел:

1. Шірінян Л. В. Визначення фінансової стійкості страхових компаній і підприємств / Л. В. Шірінян // Фінанси України. — 2005. — № 9. — С. 70—80.
2. Шірінян Л. В. Метод раціоналізації формування статутного фонду страхових компаній України / Л. В. Шірінян // Економіка України. — 2006. — № 11. — С. 27—35.
3. Шірінян Л. В. Рейтингова система і рейтинг-оцінка фінансової стійкості страхових компаній України / Л. В. Шірінян // Світ Фінансів. — 2007. — Вип. 2 (11). — С. 152—163.

УДК 336.7:330.341

ФІНАНСОВА ІНКЛЮЗІЯ ЯК ДРАЙВЕР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ¹

*Олександра Тверезовська
Науковий керівник:
Захаркін О. О., д.е.н, професор
Сумський державний університет*

Дослідження змісту та особливостей інклюзивного розвитку економіки і можливостей його досягнення у країнах з різним рівнем соціально-економічного розвитку перебували в центрі наукового пошуку багатьох країн та міжнародних інституцій, серед яких Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), Програма розвитку ООН (ПРООН), Європейська комісія, Міжнародний валютний фонд (МВФ), Всесвітній економічний форум (ВЕФ), Світовий банк, Міжнародний центр політики інклюзивного зростання [1]. Інклюзивність, зокрема, визначено одним із ключових пріоритетів у стратегії економічного зростання «Європа-2020» (Europe 2020) [2].

Інклюзивне зростання — це концепція, яка забезпечує справедливі можливості та рівноправ'я для економічних учасників, що супроводжується вигодами, принесеними кожному сектору економіки та різним верствам суспільства. Даний підхід розширює традиційні моделі економічного зростання

¹ Виконано в рамках науково-дослідної теми № 0117U003922 «Інноваційні драйвери національної економічної безпеки: структурне моделювання та прогнозування»

та включає зосередження уваги на рівності здоров'я, людського капіталу, екологічного стану довкілля, соціального захисту та продовольчої безпеки як чинників світової безпеки в широкому розумінні [2].

Як показує практика розвинених країн, одним з основних драйверів забезпечення фінансової безпеки є реалізація принципів саме фінансової інклюзії, яка представляє собою розширення доступу звичайних громадян, бізнесу до фінансових продуктів і сервісів, незалежно від доходу, віку, місця проживання чи виду діяльності.

Фінансова інклюзія досить нове поняття, точний зміст якого до цих пір не визначено. На думку деяких експертів, фінансова інклюзія — це рівний доступ та використання фінансових продуктів та послуг, які прийнятні за ціною, відповідають потребам домогосподарств та підприємств, доступні для всіх сегментів суспільства незалежно від доходу та місця проживання, надаються представниками фінансового сектору відповідально та екологічно для усіх учасників процесу [3].

Отже, загалом сутність фінансової інклюзії полягає у залученні населення, особливо слабо розвиненій його частині з низьким рівнем доходу, до певних фінансових продуктів у відкритій формі за допомогою різноманітних фінансових організацій та фінансової інфраструктури задля забезпечення фінансової безпеки держави. Саме здатність споживачів отримати зручний доступ до фінансових продуктів та послуг виступає головним фактором фінансової інклюзії.

За даними Світового банку, більше 100 країн світу мають або вже розроблену національну стратегію з фінансової інклюзії або на стадії розроблення. В Україні у стратегічних цілях НБУ фінансова інклюзія також займає одне з провідних місць та є важливою передумовою розвитку фінансової екосистеми та зростання економіки країни [2].

Проте, поки що в Україні рівень фінансової інклюзії залишається на доволі низькому рівні. Так, практично всі показники фінансової інклюзії в Україні є нижчими, ніж у розвинених країнах, а подекуди — від середньосвітових значень, що підтверджує тезу про низький рівень фінансової інклюзії в Україні (табл. 1).

Таблиця 1

Динаміка окремих показників фінансової інклюзії

Показник		Україна	Польща	Японія	Кіпр	Білорусь
Продажі (клієнт-бізнес)	в електронному вигляді, %	19	42	63	43	25
	не в електронному вигляді, %	81	58	37	57	75
Платежі постачальників (бізнес -бізнес)	в електронному вигляді, %	44	65	82	68	49
	не в електронному вигляді, %	56	35	12	32	51
Заробітна плата (бізнес- особа)	в електронному вигляді, %	36	61	69	62	41
	не в електронному вигляді, %	64	39	31	38	59

Джерело: побудовано автором на основі [5].

Це сприяє поширенню тіньових схем в економіці, відтоку капіталу, недоотриманню надходжень до бюджетів, та в підсумку зниження фінансової безпеки нашої країни.

Наразі численні досліджень свідчать про прямий взаємозв'язок між рівнем фінансової інклюзії та рівнем фінансової грамотності. Так, слабка фінансова обізнаність українців (рис. 1) не дозволяє їм правильно оцінити свої інвестиційні можливості та потреби, розрахувати реальні витрати за кредитними операціями та дохідність інвестиційних інструментів. Найбільшим детермінантом фінансової поведінки, інклюзії та грамотності в Україні є вік та майновий стан респондентів. Найбільш вільно у світі фінансів себе почуває молодь (18—34 роки) та українці середнього віку (34—45 років). Для старшого покоління (45—60 років) та людей похилого віку (понад 60 років), на жаль, фінансові послуги є скоріш «неминучим злом», аніж можливостями для забезпечення гідного рівня якості життя.

Відсутність інтересу до фінансових послуг більшою мірою продиктована рівнем добробуту українців, а не рівнем їх недовіри до фінансової системи. Встановлено, що майже кожен третій українець не здійснює жодних заощаджень чи інвестицій.

Задля підвищення рівня фінансової інклюзії в Україні можна скористатися наступними підходами:

- створення необхідного регуляторного середовища для забезпечення доступу до рахунків;
- розширення точок доступу до фінансових послуг;
- стимулювання масштабності і життєздатності за допомогою великих державних програм;
- зосередження діяльності на розвитку фінансової грамотності серед певних соціальних груп;
- заохочення використання фінансових послуг;
- розробки просвітницької діяльності в сфері фінансових послуг;
- забезпечення системи захисту прав клієнтів фінансового сектору;
- створення нових фінансових установ, розробки нових продуктів та технологій, що використовуються для охоплення незайманих або недосвідчених ринків;
- впровадження ключових принципів інноваційної фінансової інклюзії (лідерство, різноманітність, захист, посилення повноважень, кооперація, знання, пропорційність, структура), розроблених Організацією економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), які містять у собі набір практичних рекомендацій для всього світу.

Отже, проведене досліджує показує, що поширення фінансової інклюзії в Україні на сьогодні не задовольняє вимогам сучасного економічно розвиненого світу. Низький рівень фінансової інклюзії не дозволяє державі повноцінно використовувати потужний ресурс заощаджень населення, сприяє розвитку тіньового сектору, що в кінцевому підсумку знижує рівень фінансової безпеки в цілому.

Список використаних джерел:

1. Бобух І. Н. Стратегічні орієнтири економічного зростання в Україні. Інклюзивність як ключовий пріоритет / І. Н. Бобух, С. М. Щегель // Вісник НАН України. — 2018. — № 7. — С. 55—70.
2. Економічна і соціальна рада ООН [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.un.org>.
3. Степанюк Є. От лозунгов к делу. Зачем нужна финансовая инклюзия [Електронний ресурс] / Є. Степанюк. — Режим доступу : <https://finance.liga.net/ekonomika/opinion/ot-lozungov-k-delu-zachem-nujna-finansovaya-inklyuziya>.
4. Стратегія Національного банку України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=64754192>.
5. The World Bank [Electronic resource]. — Available at : <http://ufa.worldbank.org>.

УДК 336.338.

ІНВЕСТУВАННЯ В АЛЬТЕРНАТИВНІ ДЖЕРЕЛА ЕНЕРГІЇ В УКРАЇНІ

Аліна Ткаченко

Науковий керівник:

Третяк Н. М., к.е.н., доцент

ДВНЗ «Університет банківської справи»

Черкаський інститут

Питання енергоефективності на даний момент займає особливе місце, так як енергетичні ресурси в нашій державі зорієнтовані передусім на традиційні невідновлювальні джерела енергії, які мають переважно іноземне походження, це означає, що близько 50 % енергоносіїв імпортується за високими цінами. Тому, задля збереження довкілля і зменшення витрат постає необхідність інвестування та розвитку альтернативних джерел енергії в Україні.

Альтернативними джерелами енергії є відновлювальні джерела енергії, до яких належать сонячна енергія, вітрова, геотермальна, енергія хвиль та припливів, гідроенергія, енергія біомаси, газу з органічних відходів, газу з каналізаційно-очисних станцій [1].

Варто розглянути сутність, переваги та недоліки використання різних видів альтернативної енергії, зокрема сонячної енергії, вітрової та біомаси.

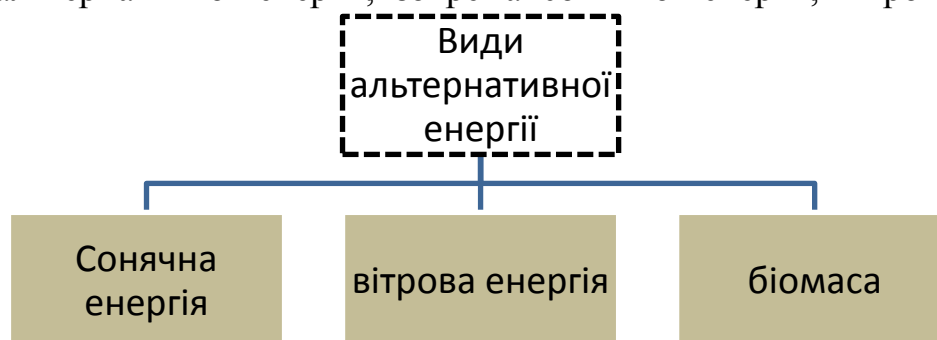

Рис. 1. Різновиди альтернативної енергетики